Μεγάλη Πέμπτη - Ο Μυστικός Δείπνος

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/273/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 07/11/2026 17:49:26

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει 3 ημέρες πριν το Άγιο Πάσχα.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Εἰς τὸν Ἱερὸν Νιπτῆρα
Νίπτει Μαθητῶν ἑσπέρας Θεὸς πόδας,
Οὗ ποῦς πατῶν ἦν εἰς Ἑδὲμ δείλης πάλαι.

Εἰς τὸν Μυστικον Δεῖπνον
Διπλοῦς ὁ Δεῖπνος· Πάσχα γὰρ νόμου φέρει,
Καὶ Πάσχα καινόν, Αἷμα. Σῶμα Δεσπότου.

Εἰς τὴν ὑπερφυᾶ Προσευχὴν
Προσεύχῃ· καὶ φόβητρα, θρόμβοι αἱμάτων,
Χριστέ, προσώπου, παραιτούμενος δῆθεν
Θάνατον, ἐχθρὸν ἐν τούτοις φενακίζων.

Εἰς τὴν Προδοσίαν
Τί δεῖ μαχαιρῶν, τί ξύλων λαοπλάνοι,
Πρὸς τὸ θανεῖν πρόθυμον εἰς Κόσμου λύτρον.

Κατά τη Μεγάλη Πέμπτη επιτελούμε ανάμνηση: Της νίψεως των ποδών των Αποστόλων υπό του Κυρίου, Του Μυστικού Δείπνου, δηλαδή της παραδόσεως σ' εμάς υπό του Κυρίου του Μυστηρίου της θείας Ευχαριστίας, της θαυμαστής προσευχής του Κυρίου προς τον Πατέρα Του και της προδοσίας του Κυρίου υπό του Ιούδα.

Εκείνο το βράδυ της Πέμπτης, πριν ν' αρχίσει το δείπνο ο Ιησούς σηκώνεται από το τραπέζι, αφήνει κάτω τα ιμάτιά του, βάζει νερό στο νιπτήρα και τα κάνει όλα μόνος Του, πλένοντας τα πόδια των Μαθητών Του. Με τον τρόπο αυτό θέλει να δείξει σ' όλους ότι δεν πρέπει να επιζητούμε τα πρωτεία. Μετά τη νίψη των ποδιών λέγει: «όποιος θέλει να είναι πρώτος, να είναι τελευταίος απ' όλους».

Πρώτα πήγε στον Ιούδα και μετά στό Πέτρο, ο οποίος ήταν ο πιο ορμητικός απ' όλους και στην αρχή σταματάει το Διδάσκαλο, αλλά ύστερα όταν τον έλεγξε, υποχωρεί με τη καρδιά του. Αφού έπλυνε τα πόδια όλων, πήρε τα ιμάτιά Του και ξανακάθησε.

Άρχισε κατόπιν να τους νουθετεί να αγαπούν ο ένας τον άλλον και να μη επιζητούν το ποιός θα είναι πρώτος. Στη συνέχεια τους μίλησε για την προδοσία και επειδή θορυβήθηκαν, στρέφεται με ήρεμο τρόπο στον Ιωάννη και τον υπέδειξε.

Κατόπιν πήρε ψωμί στα χέρια Του και είπε: «Λάβετε φάγετε». Το ίδιο έκανε και με το ποτήρι του κρασιού λέγοντας: «Πιέστε απ' αυτό όλοι, γιατί αυτό είναι το αίμα Μου, της νέας Συμφωνίας. Αυτό να κάνετε για να Με θυμάστε». Μετά από αυτή τη στιγμή ο Ιούδας, μόλις έφαγε τον άρτο έφυγε και συμφώνησε με τους αρχιερείς να τους Τον παραδώσει.

Μετά το δείπνο βγήκαν όλοι στο όρος των Ελαιών, όπου ο Χριστός τους δίδαξε τα ανήκουστα και τελευταία μαθήματα και αρχίζει να λυπάται και να ανυπομονεί. Αναχωρεό μόνος Του και, γονατίζοντας, προσεύχεται εκτενώς. Από την πολλή αγωνία γίνεται ο ιδρώτας Του σαν σταγόνες πηχτού αίματος, οι οποίες έπεφταν στη γη. Μόλις συμπληρώνει την εναγώνια εκείνη προσευχή, φθάνει ο Ιούδας με ένοπλους στρατιώτες και πολύ όχλο και αφού χαιρετάει και φιλάει πονηρά το δάσκαλό Του, Τον παραδίδει.

Συλλαμβάνεται λοιπόν ο Ιησούς και τον φέρνουν δέσμιο στους Αρχιερείς Άννα και Καϊάφα. Οι μαθητές σκορπίζονται και ο θερμότερος των άλλων ο Πέτρος τον ακολούθησε ως την αρχιερατική αυλή και αρνείται και αυτός ότι είναι μαθητής Του.

Εν τω μεταξύ ο θείος διδάσκαλος παρουσιάζεται μπροστά στο παράνομο συνέδριο, εξετάζεται για τους μαθητές και τη διδασκαλία Του, εξορκίζεται στο Θεό για να πεί εάν Αυτός είναι πράγματι ο Χριστός και αφού είπε την αλήθεια, κρίνεται ως ένοχος θανάτου, επειδή τάχα βλασφήμησε. Από 'κει και πέρα τον φτύνουν στο πρόσωπο, τον χτυπάνε, τον εμπαίζουν με κάθε τρόπο κατά τη διάρκεια όλης της νύχτας, ως το πρωϊ.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. δ'.

Ὅτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταί, ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ Δείπνου ἐφωτίζοντο, τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβής, φιλαργυρίαν νοσήσας ἐσκοτίζετο, καὶ ἀνόμοις κριταῖς, σὲ τὸν δίκαιον Κριτὴν παραδίδωσι. Βλέπε χρημάτων ἐραστά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνῃ χρησάμενον, φεῦγε ἀκόρεστον ψυχὴν τὴν Διδασκάλῳ τοιαῦτα τολμήσασαν. Ὁ περὶ πάντας ἀγαθός, Κύριε δόξα σοι.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τὸν ἄρτον λαβών, εἰς χεῖρας ὁ προδότης, κρυφίως αὐτάς, ἐκτείνει καὶ λαμβάνει, τὴν τιμὴν τοῦ πλάσαντος, ταῖς οἰκείαις χερσὶ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀδιόρθωτος ἔμεινεν, Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος.

Ὁ Οἶκος

Τῇ μυστικῇ ἐν φόβῳ τραπέζῃ, προσεγγίσαντες πάντες, καθαραῖς ταῖς ψυχαῖς, τὸν ἄρτον ὑποδεξώμεθα, συμπαραμένοντες τῷ Δεσπότῃ, ἵνα ἴδωμεν τοὺς πόδας πῶς ἀπονίπτει τῶν Μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσει τῷ λεντίῳ, καὶ ποιήσωμεν ὥσπερ κατίδωμεν, ἀλλήλοις ὑποταγέντες, καὶ ἀλλήλων τοὺς πόδας ἐκπλύνοντες· αὐτὸς γὰρ ὁ Χριστὸς οὕτως ἐκέλευσε, τοῖς αὐτοῦ Μαθηταῖς ὡς προέφησεν, ἀλλ' οὐκ ἤκουσεν, Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν Τάφον σου Σωτὴρ.

Ὁ λίμνας καὶ πηγάς, καὶ θαλάσσας ποιήσας, ταπείνωσιν ἡμᾶς, ἐκπαιδεύων ἀρίστην, λεντίῳ ζωννύμενος, Μαθητῶν πόδας ἔνιψε, ταπεινούμενος, ὑπερβολῇ εὐσπλαγχνίας, καὶ ὑψῶν ἡμᾶς, ἀπὸ βαράθρων κακίας, ὁ μόνος φιλάνθρωπος.

Ερμηνευτική απόδοση Ανδρέα Θεοδώρου

Αὐτὸς ποὺ δημιούργησε τὶς λίμνες, τὶς πηγὲς καὶ τὶς θάλασσες, θέλοντας νὰ μᾶς διδάξει τὴν πιὸ τέλεια ταπείνωση, ἀφοῦ ζώστηκε τὸ λέντιο (ποδιά), ἔνιψε τὰ πόδια τῶν μαθητῶν, ταπεινούμενος ἀπὸ ὑπερβολικὴ εὐσπλαχνία, καὶ ἀνυψώνοντας ἐμᾶς ἀπὸ τὰ βάραθρα τῆς κακίας, ὁ μόνος φιλάνθρωπος.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Ταπεινούμενος, δι' εὐσπλαγχνίαν, πόδας ἔνιψας, τῶν Μαθητῶν σου, καὶ πρὸς δρόμον θεῖον τούτους κατεύθυνας, ἀπαναινόμενος Πέτρος δὲ νίπτεσθαι, αὖθις τῷ θείῳ ὑπείκει προστάγματι, ἐκνιπτόμενος, καὶ σοῦ ἐκτενῶς δεόμενος, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Συνεσθίων Δέσποτα, τοῖς Μαθηταῖς σου, μυστικῶς ἐδήλωσας, τὴν παναγίαν σου σφαγήν, δι' ἧς φθορᾶς ἐλυτρώθημεν, οἱ τὰ σεπτά σου, τιμῶντες Παθήματα.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Μυστικός Δείπνος

Ο Νιπτήρας

Μυστικός Δείπνος

Ο Νιπτήρας

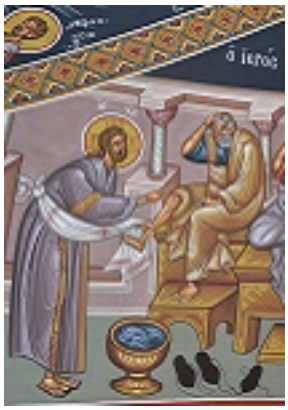
Ο Νιπτήρας

Ο Νιπτήρας

Ο Νιπτήρας - 16ος αι. μ.Χ. - Μονή Διονυσίου, Άγιον Όρος

Ο Νιπτήρας

Ο Νιπτήρας

Μυστικός Δείπνος

Μυστικός Δείπνος - Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής, Λαρίσης (http://www.panagialarisis.gr)

Μυστικός Δείπνος - Αντίγραφο τοιχογραφίας τής Μονής Βατοπεδίου - Αγγελική Τσέλιου© (diaxeirosaggelikistseliou. blogspot.com)

Μυστικός Δείπνος

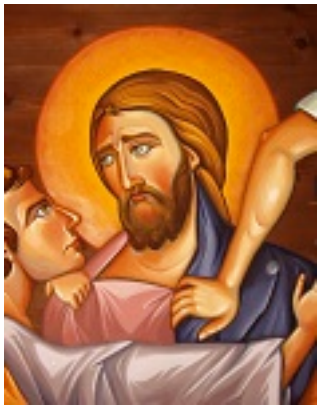
Μυστικός Δείπνος - Μιχαήλ Χατζημιχαήλ© www.michaelhadjimichael.com

Η προσευχή εν τη Γεσθήμανη - Αγγελική Τσέλιου© (diaxeirosaggelikistseliou. blogspot.com)

Η προσευχή του Ιησού

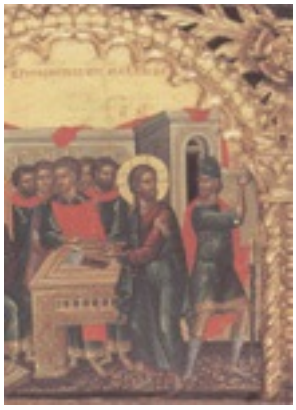
Τό φιλί τού Ιούδα - Αγγελική Τσέλιου© (diaxeirosaggelikistseliou. blogspot.com)

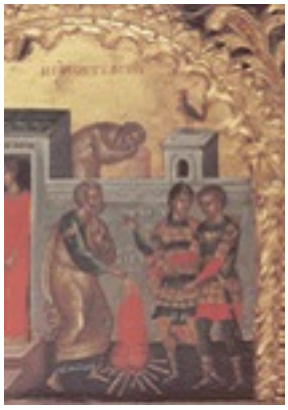
Τό φιλί τού Ιούδα - Τοιχογραφία από την Ιερά Μονή Βατοπαιδίου

Η προδοσία

Ο Ιησούς κρινόμενος από τον Καϊάφα

Η άρνηση του Πέτρου

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ότε οι ένδοξοι Μαθηταί....